

bršeka. To poročilo, ki je sicer kaj dobro sestavljeno in ki obsega tudi lepe govore učiteljev (gg. Lunder, Abram, Gantar), je sicer odveč; kajti že po časnikih je zvedelo občinstvo o vsem tem marljivem delovanju odbora in društvenikov; in vsaj že letnik sam dosta jasno hvali, in dela osobito čast društvenemu predsedniku in njegovim sotrudnikom. Vprašamo samo: Ali bode »Pedagogičsko društvo« doseglo svojo svrhu? Ali bode »Vzgojeslovje« prišlo v tiste roke, katerim je namenjeno? To so roke profesorjev, učiteljev in pripravnikov na učiteljskih v Ljubljani, Mariboru, Gorici, Kopru, Celovci, Gradci. Ne vemo. Znana pa nam je odredba naučnega ministerstva, po kateri se terja od učiteljskih pripravnikov in bodočih učiteljev znanstvena terminologija v obeh jezikih, naj se že predmeti predavajo v šoli v tem ali onem jeziku, in da se je »Vzgojeslovje« visokemu ministerstvu predložilo v potrjenje. Iz tega naj se blagovoli posneti, da se je »Pedagogičsko društvo« v Krškem poprijelo svoje naloge, kakor malo katero slovensko društvo in da je z malimi denarnimi sredstvi storilo veliko dela. Društvo je prosilo podpore tudi pri kranjskem deželnem zboru, a naklonilo se mu je samih 50 gld. Išče še tu in tam — a najde malo. Tudi se na visokem mestu premalo ozirajo na tako in jednako delovanje slovenskih učiteljev. Naj bi se pa slovenski domoljubi spomnili krškega »Pedagogičskega društva«, ki pripravlja že drugi letnik z obširno tvarino, n pr. z ukoslovjem, z vzornimi načrti za stavbe šolskih poslopij itd.

J. L.

Toplinske razmere Zagreba in Ljubljane. Spisal *Ferdinand Seidl*. Pretiskano iz »Glasnika hrv. naravoslovnega društva (Societas historico-naturalis Croatica)«. Tiskarski zavod »Narodnih Novin« v Zagrebu. 1887, 8°, 49 str. 2 podobi.

Pisatelj nas prepriča, da je osnovna, motenj oproščena toplina funkcija časa. Podaje nam Lambert-Besselovo formulo, ki izraža matematično to vzajemnost. Določi potem s pomočjo podatkov tridesetletnega opazovanja v Zagrebu in Ljubljani konstante (stalni e) te jednačbe z ozirom na navedeni mesti ter nam podaje po jako preglednem računu analitska izraza za toplinska tira Zagreba in Ljubljane. V prvi podobi vidimo krivulji, geometrijski podobi teh dveh jednačeb. Po tej podobi vidimo že, kako zelo se ujemata toplinska tira obeh mest. Nadalje primerja pisatelj oba tira z ozirom na vse okoliščine, kakor zahteva v resnici znanstvena razprava. Tako nam podaje tudi po njem zračunjene formule, ki nam pripovedujejo, kako se toplina po Karavankah, ob jugu in vzhodu po Kranjskem, po spodnjem Štajerskem preminja z nadmorsko visoto in zemljepisno široto. Druga podoba kaže nam normalni toplinski tir in krivulje mesečnih maksimov in minimov toplote v obeh mestih.

Pisatelj nam razjasnuje in opravičuje razlike in strinjanje toplinskih razmer Zagreba in Ljubljane tako, kakor je mogoče le pisatelju, kojemu so v obili meri znana in pristopna vsa literarna sredstva meteorogije. — te moderne vede. Vsebina je jako primerno urejena, povsod z obilnimi literarnimi podatki — v gladki slovenščini.

Gospodu pisatelju moramo tembolj hvaležni biti, ker je dala ta strogo znanstvena razprava ogromno veliko dela, kar bode vsakomu jasno, kdor to delo pazno prebere in razume. Ne bode mu žal, kajti vsebina je tolikanj poučna, in kar je navedenega, tako razjasneno in zanimivo povedano, da bode vcepilo marsikate emu bralcu veselje do opazovanja prirode. To bode pisatelju — prirodoznanecu gotovo najlepše plačilo.

Gospod pisatelj je bil že pred leti prvi, ki je začel v Slovencih orati to ledino. Pričakujemo, da bode priobčeval svoja opazovanja tudi nadalje v materinščini, naj si bode v »Glasniku hrv. nar. dr.« ali v »Letopisu Matice Slovenske«; vsodbujal bode s tem, druge k posnemanju, k delu — domovini v čast. —

—r—

O pegamih. Po časnikih se je čitalo pred tedni, da so se letos pegami (Seidenschwanz *Bombycilla garrula*) prikazali v posebno velikem številu na Kranjskem. Pegam